

Aruanne arheoloogilistest eeluuringutest Valjala maalinna ümbruses

Marika Mägi, TLÜ Ajaloo Instituut

Arheoloogilised eeluuringud Valjala maalinna ümbruses, linnusest kirde pool, viidi läbi seoses Valjala valla poolt planeeritud parkimisplatsi, puhkemaja, tualeti ja terviseradade rajamisega. Tööd toimusid esialgselt 10.-21. juulini 2008, mil tehti prooviürfe linnusele viivast teest põhja poole jäävale alale. 19.-22. augustil 2008 viidi tellija soovil läbi täiendavad eeluuringud teest lõuna poole jääval alal.

Alale mõõtmetega ca 200 m (NNO-SSW) x 100 m tehti 94 prooviürfi. Töid teostati projekteerimisfirma Guru Projekt OÜ tellimisel. Eeluuringud viisid läbi Marika Mägi ja Tyge Andersen. Leidude peanumber on AI 6910.

Tegemist oli osalt lageda, suuremalt osalt aga võssakasvanud (peamiselt männid ja kadakad, sekka lehtpuuvõsa) alaga, kuhu úurfide tegemine oli võsa tõttu kohati raskendatud. Samas kasvas võsa reeglina kõrgematel ja kivisematel kohtadel, mis sobisid võimalike muististe jaoks paremini, kui valdavalt liigniisked lagedad alad.

Uuritud ala näol on tegu kõrgema seljandikuga, mis ühendab Valjala maalinna Valjala asulaga. Seetõttu on see ala ka kõige sobivam linnuse ümbruskonna inimtegevuseks, nii muinasajal kui ka praegu. Ülejäänud külgedest on maalinn olnud ajalooliselt ümbritsetud sooga, millest suurem osa on küll praeguseks kuivendatud. Põhis maalinna müüride alla olevat veel 19. sajandil ulatunud Lõve jõe harujõeke, mis praeguseks on kadunud. Lisaks uuritud alale on maalinna ümbruskonnas veel üksikuid eraldiseisvaid kõrgendikke, mis jäid aga praegusel juhul vaatluse alt välja.

Úurfid olid keskmise suurusega 40 x 40 cm. Suuremast osast úurfidest võeti pinnaseproov fosfaadisisalduse määramiseks. Kui pole sätestatud erinevalt, võeti proov vahetult loodusliku aluskihi pealt. Proovid on saadetud määramiseks TLÜ Ajaloo Instituudi laborisse ning lisatakse aruandele hiljem, kuna see protsess võtab aega. Samas on väheusutav, et fosfaadiproovide tulemused eeluuringute põhjal tehtud lõppjärel dust oluliselt muudaksid.

Eeluuringu ajal prooviti kasutada ka metallidetektorit, mis osutus aga väheefektiivseks seoses pinnase paksusega. Osade šurfide puhul on antud GPS-koordinaadid, ülejäänud šurfid on mõõdetud mõõtlindiga neist lähtuvalt. Šurfide pealemärkimiseks on kasutatud firma Guru Projekt OÜ poolt valmistatud alusplaani (1:1000), kus on märgitud looduslike koosluste piirid.

Šurfid (asukoht vt plaanilt, lisa):

1. Paljandus tume mustjaspruun muld, milles puudusid nii kivid kui ka leiud või luud. Looduslik aluspind paljandus 30 cm sügavusel, kus muld muutus heledamaks, tugevasti savikaks, selles leidis üksikuid väiksemaid kive.
2. Samasugune mustjaspruun leidudeta muld, kuid aluspind tuli välja juba 20 cm sügavuses. See šurf tehti linnuseesisele platsile, mille tasane pind ning ka tumedama kihi väiksem paksus viitavad sellele, et linnuseesist platsi on kunagi tasandatud. Äralükatud pinnas on ilmselt kuhjatud madala vallina platsi N-küljele. Vall on WNW-OSO-suunaline, enam-vähem ühtlaselt 4 m laiune, selle S-poolses servas on nähtavad suuremad kivid. O-pool ulatub vall linnuse-esisele platsile viiva tee alguseni. Pole siiski võimatu, et valli kohal on juba enne piirneva ala tasandamist olnud tegemist kõrgema ala või vööndiga (vt šurfide 7, 8 kirjeldus).
3. See šurf paiknes eelpoolkirjeldatud valli enam-vähem S-servas. Mustjaspruun leidudeta muld, 22 cm sügavusel paljandusid kivid ja nende vahel savi.
4. Šurf paiknes valli N-poolisel nõlvakul. Muld veidi tumedam, kui eelnevates, kuid jätkuvalt puudusid nii leiud kui ka kivid. Kihi võib kvalifitseerida nõrgaks kultuurkihiks. Tihke savikihiga ümbritsetud üksikud kivid paljandusid 37 cm sügavusel.
5. Tumedam leidudeta muld, nagu eelmine. Aluspind paljandus 22 cm sügavusel.
6. Tume pinnas oli nagu eelmises šurfis, kuid 20 cm sügavusel segunes see kruusaga. Kogu pinnas muutus kruusaseks 30 cm sügavusel.
7. See šurf paiknes otse kivise valli peal. Ca 15 cm sügavusel tulid välja tihedalt pakitud, enamasti rusikasuurused kivid, millest osa oli tugevasti tuld saanud ja murenenud (kasutatud kerisekivid?), sekka ka üksikuid suuremaid paelatakaid. Muld kivide vahel oli mustjaspruun. Kihi võib kvalifitseerida nõrgaks kultuurkihiks. Kivine kiht ulatus kuni 40 cm sügavuseni, kus algas kõva savine pinnas.
8. Nagu eelmine, kuid põlenud kivide kiht 20-40 cm sügavusel eristus siin eelnevast veelgi selgemalt. Nimetatud kihi pealt tuli ka üks väike konditükk.
9. Paljandus eelnevatest tunduvalt heledam pruunikas pinnas, mis ei satrnanenud kultuurkihile. 30 cm sügavusel algas savikas aluspinnas.
10. Mustjaspruun kivide ja leidudeta pinnas, väikeste kividega savikas kiht algas juba 15 cm sügavusel. Šurf paiknes kallaku peal, mis tõuseb O-suunas. Võib seega

märkida, et kiht kõrgemal alal on tumedam ja suurema tõenäosusega inimtegevusest mõjutatud, kui madalamatel aladel.

11. Mustjaspruun kiht, milles aga puudusid leiud. Ca 20 cm sügavusel algas ca rusikasuurustest kividest kiht, neist osa tulid saanud raudkivid. Kihi võib kvalifitseerida nõrgaks kultuurkihiks. 27 cm sügavusel muutus pind liivakaks ja heledamaks.
12. Nagu eelmine, kuid tume, arvatav nõrk kultuurkiht oli õhem, kruusane aluspind paljandus juba 20 cm sügavusel.
13. Šurf paiknes W-poolse kallaku peal. Nagu eelmine, lisaks saadi vahetult aluspinna kruusakihi pealt sötükike.
14. Pruun ühtlane, kivideta pinnas, mis ei meenutanud kultuurkihti. 30 cm sügavusel muutus muld heledamaks. Ca 25 cm sügavusel tulid üksikud tillukesed sötükikesed.
15. Nagu eelmine, kaasa arvatud tillukesed sötükikesed.
16. Pruun, tugevasti savikas pinnas, ei ole kultuurkiht. Juba 10-15 cm sügavusel oli tegu tugevalt savise aluspinnaga.
17. Nagu eelmine.
18. Nagu eelmine, kuid ca 30 cm sügavune aluspind sisaldas ka kruusa.
19. Väga savikas looduslik pinnas, üldjuhul nagu eelmine.
20. Savikas pinnas nagu eelnevates šurfides, kuid ca 20 cm sügavusel leidis siin savika kihi sees üsna palju väikeseid sötükikesi.
21. Šurf tehti eelnevatest kivisemale alale kadakate vahele. Paljandus tugevasti kamardunud heledam pruun savikas muld, mis oli kogu šurfi ulatuses ühesugune ega meenutanud kultuurkihti.
22. Tumedam mustjaspruun muld, milles ei leidunud kive. 25 cm sügavusel muutus pinnas saviseks. 20-25 cm sügavusel leidis üpris rohkesti väikeseid sötükikesi.
23. Tugevasti kamardunud heledam pruun savikas muld, mis oli kogu šurfi ulatuses ühesugune ega meenutanud kultuurkihti.
24. Nagu eelmine. Ka siin leidis ca 20 cm sügavusel tillukesi sötükikesi.
25. Tumepruun savikas pinnas, mis jätkus ühetaolisena ca 30 cm sügavuseni.
26. Tugevasti kamardunud heledam pruun savikas muld, mis oli kogu šurfi ulatuses ühesugune ega meenutanud kultuurkihti. 20 cm sügavuses leidsid mõned tillukesed sötükikesed.

27. Selles šurfis paljandus ilmselge kultuurkiht. Šurfi ülemises osas oli tegu mustjaspruuni mullaga, nagu seda leidus mitmetes varasemateski šurfides. 25 cm sügavusel algas põlenud väiksemate raudkivide kiht, milles leidus rohkesti väikeseid söetükikesi ning ka üks veidi suurem paekivi. Pinnas nende vahel oli tugevalt savikas. Leidedest saadi mõned üsna halvasti säilinud savinõukillud ja üks raudeseme katke. Selline kiht jätkus kuni 45 cm sügavuseni, kus osa šurfist blokeeris raudkivi. Samas sügavuses muutus pinnas ka heledamaks, osutades kultuurkihi lõppemisele.
28. Juba madalam ala ühtlaselt helepruuni savika pinnasega, mis kultuurkihti ei meenuta.
29. Ühetaoliselt pruun looduslik pinnas, 20 cm sügavusel väiksematest paekividest looduslik pind.
30. Täiesti looduslik hallikas savi juba 15 cm sügavusel.
31. Pruunikas muld, mis ei meenuta kultuurkihti. 30 cm sügavusel paljandus looduslik kruusane aluspind.
32. Heledam pruunikas muld, mis ei meenuta kultuurkihti, kruus paljandus ca 20 cm sügavusel. Ca 15 cm sügavusel leidus üksikuid tillukesi söetükikesi.
33. Heledam pruunikas muld, mis ei meenuta kultuurkihti ja mis 40 cm sügavusel muutus liivakaks. 25-30 cm sügavuselt leiti väikeseid söetükikesi.
34. Nagu eelmine, 25 cm sügavusel paljandus kruus.
35. Nagu eelmine, kruus paljandus juba 15 cm sügavusel.
36. Pruun savikas muld, mis ei meenuta kultuurkihti. 25 cm sügavusel tuli vastu hall savikiht. 15 cm sügavusel leidus üksikuid tillukesi savitükikesi.
37. Mustjaspruun savikas muld, mis ilmselt kujutas enesest nõrka kultuurkihti. 20 cm sügavuses leidus söetükikesi ja väikeseid pulbriks põlenud raudkive. 25 cm sügavusel muutus pinnas tugevalt savikaks, selles leidus rohkesti söetükikesi, põlenud kivikesi ja liivaseguseid tükke, mis võiks olla tugevasti lagunened keraamikakillud. Tegu võis olla näiteks savipõranda jäänustega (?). 30 cm sügavusel paljandus puhas savi.
38. Nagu eelmine, kuid ilma (võimalike) leidudeta. Pinnase värvus tooni võrra siiski heledam. Söetükikestega kiht paiknes 20-30 cm sügavusel, selle all heledama savi kiht.
39. Nagu eelmine. Söetükikestega kiht ca 20 cm sügavusel, puhas savi ca 25 cm sügavusel.
40. Pruun pinnas, mis kultuurkihti ei meenuta, ei leitud ka söetükikesi. 30 cm sügavusel paljandus savi.

41. Savikas tumedam pruun muld. 20 cm sügavusel algas tõenäoline nõrk kultuurkiht, mis oli tihedalt täis sötükikesi ja võimalikke kunagisi keraamikatükke. Pinnas oli samas väga savikas. Leide otseselt ei saadud. 28-30 cm sügavusel algas savi.
42. Nagu eelmine.
43. Šurf tehti niiskele madalamale alale, kus paljandus looduslik pruun savikas muld. 15-25 cm sügavusel leidis siiski üksikuid tillukesti sötükikesi. 30 cm sügavusel tuli vastu savikiht.
44. Looduslikult pruun muld, alates 20 cm sügavusest segamini kruusaga.
45. Pruunikas muld, mis aga pole savikas. Üks paekivi tuli välja otse mättakihi alt. 20 cm sügavusel hakkas mõningal määral esinema paeklibu, 35 cm sügavusel muutus pinnas liivakaks. Kruusase kihi sees leidis üksikuid sötükikesi.
46. Šurf sai tehtud kivise seljandiku S-nõlvakule uuritava ala N-serval. Paljandus tumedam tihedalt kividega pakitud muld. Valdavalt oli tegemist paekividega. 30-45 cm sügavuselt tuli välja kaks põletamata luutükki. Kiht meenutas veidi kivikalmet, kuid sisaldas ehk liialt palju mulda kivide vahel. Muid leide, sütt vm kahjuks ei saadud, mistõttu võib kihi kvalifitseerida heal juhul oletatavaks kultuurkihiks.
47. See šurf tehti sama seljandiku SW-otsa, siin aga polnud kindlasti tegemist kultuurkihiga. Paljandus heledam pruun muld, mis 30 cm sügavusel asendus kruusaga.
48. Siin oli tegemist selge kultuurkihiga (vt ka šurf nr 27 samas lähikonnas). Šurfi ülemises osas oli tegemist tumedama mustjaspruuni mullaga, milles nii kivid kui ka leiud või süsi puudusid. 20 cm sügavusel algas väga rohkete väikeste põlenud raudkivide tihedalt pakitud kiht, mis ulatus kuni 30 cm sügavuseni. Põlenud kivide vahel leidis rohkesti põletamata luid, sealhulgas üks suurema looma (veise või hobuse?) alalõualuu tükk koos hammastega. Leiti ka mõned savinõukillud, mis sarnanesid šurfist nr 27 saadule. Märkimisväärne oli, et puudusid sötükikesed. Põlenud kivide kihi all oli kuni ca 40 cm sügavuseni samuti tihedalt pakitud kiht ca 10-15 cm läbimõelduga paekividest. 40 cm sügavusel paljandus kruusane aluspind.
49. Savikas ja niiske pruun muld, mis ei meenutanud kultuurkihti. Ca 25 cm sügavusel leidis üksikuid sötükikesi, nende all paljandus heledam savikiht.
50. See šurf sai tehtud juba madalamale maale uuritava ala W-piiril; siit edasi W- N- ja NW-suunas pole mõtet liikuda, kuna ilmselt on tegemist liigniiske ala, kunagise sooga. Paljandus looduslik pruun ja veidi savikas pinnas. Ca 25 cm sügavusel leidis siiski sötükikesi.
51. Nagu eelmine, kuid puudusid ka sötükikesed. 30 cm sügavusel jõudsimel heledama savini ning šurfi tuli vesi sisse.
52. Nagu eelmine, s o looduslik soine kiht.

53. Heledam pruunikas looduslik pinnas, võrdlemisi savikas. Juba 15 cm sügavusel hakkas mullas esinema kruusa.
54. Tumedam pruun savikas muld, mis ei meenuta kultuurkihti. 25 cm sügavusel muutus pinnas heledamaks.
55. Nagu eelmine.
56. See šurf võeti sisse kultuurkihiga kõrgendiku (šurfid 27, 48) W-servale. Kultuurkihti nagu eelpoolmainitud šurfides siin siiski ei paljandunud. Muld oli ühtlaselt pruunikas, kuid mitte savine. Juba alates 15 cm sügavusest muutus pinnas kruusakaks ning 30 cm sügavuses tulid vastu suuremad kivid.
57. Šurf sai võetud sisse nr 48-st 6 m N-poolle, kõrgema ala veerele. Otseselt kultuurkiht siin puudus, sellele viitasid vaid üksikud kivid ca 20 cm sügavuses. Pinnas oli heledam pruun, aga mitte savikas. Puudusid ka söetükikesed. 20 cm sügavuses muutus pinnas heledamaks ja liivakaks.
58. Šurf võeti sisse sama kõrgendiku O-nõlvakule. Algse šurfi blokeeris otse kamarakihi all välja tulnud suurem horisontaalne paeplaat mõõtmetega ca 40 x 60 cm. Laiendamisel selgus, et plaadist O-pool oli pinnas veidi erinev, kui W-pool (s o nõlvakul kõrgemal), mis viitab sellele, et kivi markeeris mingit piiri. Mõlemal pool kivi oli muld mustjaspruun, kuid O-pool algas 20-25 cm sügavusel looduslik kruus. Leiti ka üksikud põlenud kivikillud ja võimalik keraamikatükk. Suurest kivist W-pool paljandus 20-35 cm sügavusel seevastu tugevasti põlenud väikeste raudkivide kiht, nagu oli täheldatud ka šurfides 27 ja 48. Leide ega luid siit siiski ei saadud. Põlenud kivide kihi all oli tegemist kruusaga.
59. Šurfis paljandus savikas pruunikas muld, mis ei kujuta enesest kultuurkihti. Selline pinnas jätkus ühtlaselt 35 cm sügavuseni.
60. Sarnane pinnas, eelnevast vaid veidi hallikam. Ca 25 cm sügavusel leidsid üksikud põletamata paekivid, nendega samal tasemel ka väike söetükike. Kogu pinnas oli tugevalt savikas, ca 30 cm sügavusel paljandus savine aluspind.
61. Liigniiske, väga savikas, halli värvusega pinnas, 25 cm sügavusel algas hall savi. Ca 15 cm sügavusel leidsid üksikud väikesed söetükikesed.
62. Nagu eelmine, kuid söetükikesed puudusid.
63. Helepruun savine muld, mis ca 30 cm sügavusel muutus saviks. Täiesti looduslik kiht.
64. Ühtlaselt pruun savikas muld, looduslik pinnas. 15-20 cm sügavuses leidis selles rohkesti söetükikesi. 25 cm sügavusel algas savikiht.
65. Nagu eelmine. Söetükikesi leidis 20-25 cm sügavusel, 25 cm sügavusel algas heledam savikiht.

66. Ühtlaselt pruun muld kuni 30 cm sügavuseni. Looduslik pinnas, kus puudusid ka söetükikesed.
67. Nagu eelmine.
68. Šurfis paljandus tumepruun sõmer muld, mis polnud savikas. Kiht jätkus ühetaolisena kuni ca 35 cm sügavuseni, kus pinnas muutus heledamaks ja liivakamaks. Looduslik kiht, puudusid ka söetükikesed.
69. Paljandus mustjaspruun sõmer muld, milles aga puudusid nii leiud kui ka söetükikesed. Kultuurkihiga seega tegu polnud. 35 cm sügavusel algas hall savine aluspind.
70. Paljandus mustjaspruun sõmer muld, mitte savikas. Ca 15 cm sügavusel leidis üksik kaasaegne klaasikild. 20-25 cm sügavusel oli üsna rohkesti väikesi söetükikesi. 30 cm sügavusel algas hall savine aluspind.
71. Tugevasti kamardunud pinnas, mustjaspruun sõmer muld, mis jätkus ühtlasena kuni 35 cm sügavuseni. Seejärel tuli välja kruusane aluspind.
72. Paljandus tumepruun sõmer muld, millesse oli segatud jämedamat liiva. 20 cm sügavusel algas liiv.
73. Helepruun muld, täiesti looduslik. Ca 15 cm sügavusel leidsid siiski üksikud söetükikesed. 25 cm sügavusel muutus pind savikaks.
74. Pruun üksikute saviklompudega muld, 20 cm sügavusel paljandus savi.
75. Mustjaspruun sõmer ja liivane muld, mis siiski pole kultuurkiht. 35 cm sügavusel leidis söetükikesi, neist sügavamal algas helepruun liiv.
76. Nagu eelmine.
77. Nagu eelmine.
78. Kohe mäta alt tuli välja kruusane pruun muld, kruusane aluspõhi paljandus juba 15 cm sügavusel.
79. Pruun sõmer ja liivakas muld, milles 20 cm sügavusel leidis söetükikesi. 30 cm sügavusel algas heledam liiv.
80. Nagu eelmine, liiv paljandus 25 cm sügavusel.
81. Nagu eelmine, kuid söetükikesi ei täheldatud. Liiv algas 35 cm sügavusel.
82. Helepruun liivane muld, 30 cm sügavusel hele liiv. Selgelt looduslik kiht.
83. Nagu eelmine.
84. Nagu eelmine, liiv juba 25 cm sügavusel.

85. Nagu eelmine, liiv 30 cm sügavusel.
86. Pruun liivasegune muld, mis jätkus ühtlasena kuni 50 cm sügavuseni.
87. Nagu eelmine, kuid juba 35 cm sügavusel muutus pind heledamaks ja liivaseks.
88. Ühtlaselt pruun muld, 25 cm sügavusel liiv.
89. Nagu eelmine, liiv 30 cm sügavusel.
90. Nagu eelmine.
91. Pruun muld, milles leidis ka üksikuid väiksemaid kive. 10 cm sügavusel oli üsna palju söetükikesi. Liiv paljandus 30 cm sügavusel.
92. Paljandus pruun muld, milles leidis vähesel määral väiksemaid kive. 25 cm sügavusel tuli välja väiksematest kividest ja kruusast aluskiht. Kultuurkihile ei viidanud midagi.
93. Pruun muld üksikute väiksemate kividega. 25 cm sügavusel paljandus aluspind – rohkemate väikeste kividega heledam savikas pinnas.
94. Pruun muld üksikute väiksemate kividega, 35 cm sügavusel paljandus liiv.

Järeldused ja soovitused:

Eeluuringu käigus lokaliseeriti **selge kultuurkiht** ümbruskonna kõrgeimal nukil, umbes 10 x 20 m alal. Tõenäoliselt on tegemist hoone jäänustega, võimalik, et linnuse kasutusaegse, s o rauaaja lõpu rajatisega. Tegu on selgekujulise muistisega, mille lõhkumist pinnase- või ehitustöödega tuleks vältida.

Uuritud alal tuvastati ka kaks **nõrga kultuurkihiga laiku**. Kuna leide nendele aladele tehtud proovisurfidest ei saadud ja inimtegevus oli markeeritud üksnes põlenud kivide ja söetükikestega, oleks minu arvates mõeldav viia nendel aladel läbi pinnasetöid (nt parkla rajamine) arheoloogilise järeelvalve all. Tõenäoline, et otsesemaid kultuurkihi jäänuseid nendelt aladelt pole võimalik leida.

Edelapoolsemale kultuurkihiga alale kaasaegsete ehitiste või ka parkla rajamine pole siiski soovitatav, kuna nimetatud ala jääb otse linnuse kõrvale. Küll tuleks minu arvates kõne alla parkla rajamine uuritud piirkonna kirdepoolsele lagedale alale, kus küll osaliselt oli samuti tegu nõrga kultuurkihiga. Linnusest jääb see ala juba enam kui 100 m kaugusele ega rikuks muistise üldmuljet. Planeeritud hooneid peaks olema võimalik püstitada praegusele võssa kasvanud kõrgema ala kirdepoolsele osale, kus kultuurkiht

puudus (šurfide 53-54 ümbrus). See jääks ka eeluuringutega tuvastatud kultuurkihiga alast juba piisavasse kaugusesse (30-50 m). Võimalike rajatiste ja linnuse vahelisel alal võiks osalt säilitada männid ja kadakad, mis varjaksid võimalikud kaasaegsed hooned linnuselt vaadates täielikult ega rikuks seega muistise üldmiljööd.

19.-22. augustil läbi viidud täiendavate eeluringute käigus alal, mis jääb linnusele viivast teest lõuna poole, mingit kultuurkihti ei tuvastatud. Seega on tegemist alaga, mis on planeeritud ehitustegevuseks kõige sobivam. Ala algab linnusest ca 70 m kauguselt ning pole seega ka muistisele liialt lähedal. Arheoloogilise järelvalve vajadus parkla või ehitiste püstitamisel teest lõuna poole jääval alal minu arvates puudub.

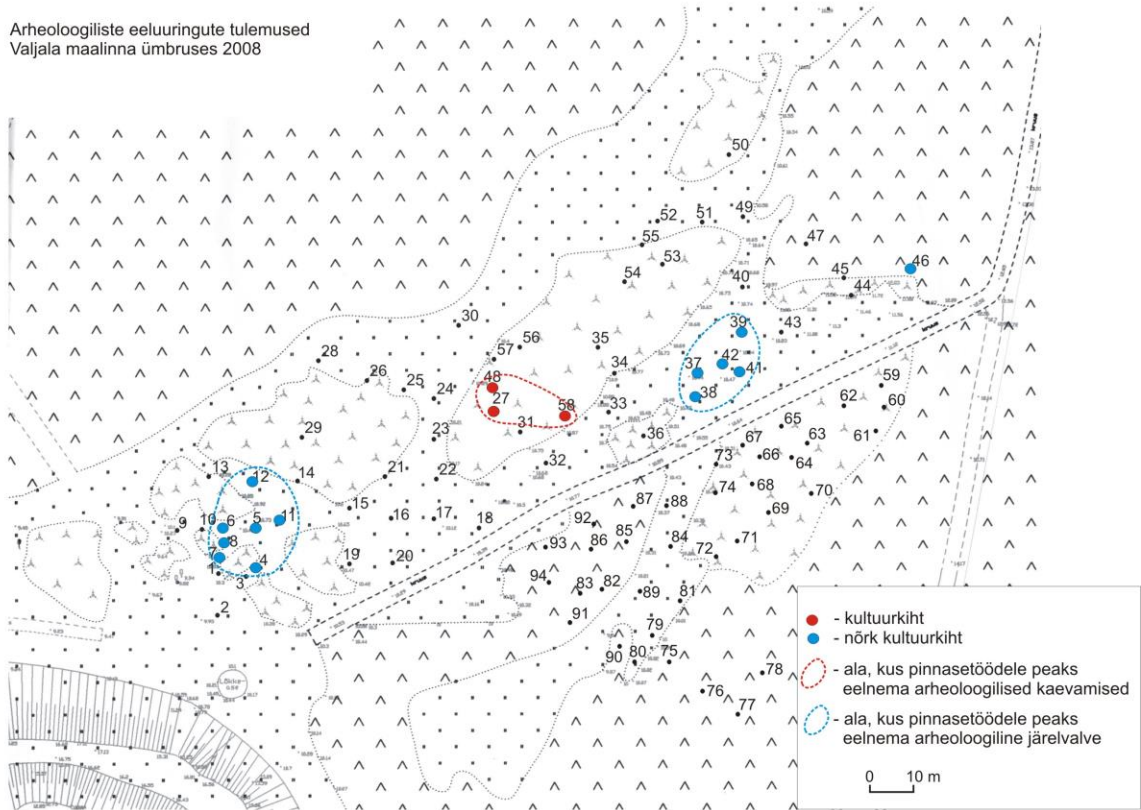
Röösäl, 25. august 2008

Lisad:

1. Plaan šurfide asukohtade ja eeluuringu tulemustega.
2. Fotod.
3. Šurfide asukohad GPS-iga mõõdetult.

Lisa 1.

Arheoloogiliste eeluuringute tulemused
Valjala maalinna ümbruses 2008

Lisa 2.

Šurf nr 7, vaade W-poolt.

Vaade linnusele šurfi nr 3 juurest, ca N-poolt.

Vaade linnuselt NO-suunas, esialgsete eeluuringutega kaetud alale. Teest lõuna poole, s o pildil paremale, jääb kultuurkihita ala, mida kontrolliti täiendavate eeluuringute käigus.

Vaade esialgsete eeluuringute ala NO-osast linnusele. Esiplaanil oleval alal kultuurkiht puudub, nõrk kultuurkiht tuvastati kesksest kadakatutist vaatajapoolsel alal.

Lisa 4.

Prooviauk	koordinaadid
3, 4, 5, 11, 12	58°24'02 N, 022°47'44 E
6,7, 8, 9, 13	58°24'02 N, 022°47'43 E
15, 22	58°24'02 N, 022°47'46 E
20	58°24'02 N, 022°47'47 E
24 ja 25	58°24'03 N, 022°47'46 E
26	58°24'03 N, 022°47'45 E
27, 30 ja 31	58°24'03 N, 022°47'47 E
29	58°24'02 N, 022°47'45 E
33, 35, 36	58°24'03 N, 022°47'49 E
37, 39	58°24'03 N, 022°47'50 E
40	58°24'04 N, 022°47'50 E
41, 42, 43	58°24'03 N, 022°47'51 E
44, 47	58°24'04 N, 022°47'52 E
48, 49	58°24'03 N, 022°47'48 E
50	58°24'05 N, 022°47'51 E
51	58°24'04 N, 022°47'50 E
52, 53, 54, 55	58°24'04 N, 022°47'49 E
56, 57, 58	58°24'03 N, 022°47'48 E
59, 60, 62	58°24'03 N, 022°47'52 E
66-70	58°24'02 N, 022°47'51 E
71-74	58°24'03 N, 022°47'50 E
77	58°24'00 N, 022°47'49 E
78	58°24'00 N, 022°47'51 E
80	58°24'01 N, 022°47'49 E
82, 85, 87, 92	58°24'02 N, 022°47'49 E
84	58°24'02 N, 022°47'50 E
91	58°24'01 N, 022°47'48 E
93, 94	58°24'02 N, 022°47'48 E

